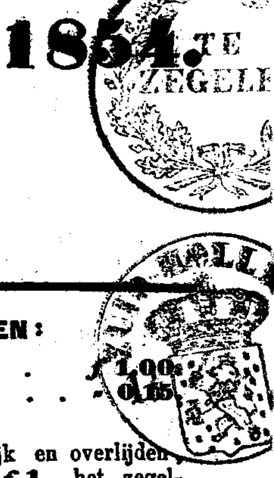
No. 450. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* **4.50.**
Voor de overige steden des Rijks . . . . „ **5.50.**

ZATURDAG 4 NOVEMBER.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon,**
Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . „ 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

Verpligte amortisatie.

Voor weinige dagen, op 25 October, is bij de Tweede Kamer ingekomen een wetsontwerp tot aankoop van 2½ en 3 pcts. nationale schuld, tot vervanging der schatkistbiljetten in het depôt der muntbiljetten.

Dit eenvoudig opschrift lezende, moet men natuurlijk denken, dat hier alleen sprake is van een maatregel van orde, om namelijk het *Fonds ter verzekering van de verzilvering der rentelooze schuld, onder de bewaring van de directie der Nederlandsche Bank*, alleen te doen bestaan uit Inschrijvingen op de grootboeken der 2½ en 3 pcts. nationale schuld, en om tevens de vrije beschikking te verkrijgen over de geheele *f* 9,800,000 aan schatkistbiljetten.

Als maatregel van orde verdient dit ontwerp allen lof, vooral ook omdat de 2½ en 3 pcts. nationale schuld, die het gedeeltelijk depôt van schatkistbiljetten zal vervangen, eene veel hoogere waarde heeft, daar die schuld in het depôt slechts berekend wordt tegen eene waarde van 50 en van 60 pct., en het fonds tot verzekering der verzilvering van de muntbiljetten daardoor aanmerkelijk verhoogd en de waarborg nog veel grooter wordt.

Voor de schatkist is het een maatregel van groot belang; de *f* 9,800,000 schatkistbiljetten worden in 's Rijks kas steeds als geld beschouwd, of, om ons juister uit te drukken, zij maken een deel uit der in de schatkist aanwezige gelden, en wanneer, zoo als op dit oogenblik, een kapitaal van *f* 2,193,000 aan schatkistbiljetten een deel uitmaakt van het Fonds tot verzilvering, dan is daardoor het bedrag der in 's Rijks kas beschikbare gelden, met eene gelijke som verminderd; met andere woorden, bij onverwacht opkomende behoefte zijn er zoo veel minder beschikbare gelden aanwezig.

Waren de berigten omtrent het loopende dienstjaar, door den Minister van Financiën, in zijne aanspraak bij het overbrengen der begrootingswetten medegedeeld, reeds zeer gunstig; die vooruitzigten zijn nog verbeterd, en wat meer is, zij zijn zekerheid geworden.

In de Memorie van Toelichting van het nu ingekomen wetsontwerp, verklaart de Minister, dat de gunstige gesteldheid van 's Rijks schatkist voor het tegenwoordige ruimschoots de gelegenheid aanbiedt tot het inkoopen van nationale schuld; daartoe zal worden vereischt eene uitgaaf van *f* 2,725,000, en de Minister heeft niet geaarzeld, die geheele uitgaaf te brengen ten laste van het loopende dienstjaar 1854; omdat *hij zich vleit, dat de opbrengst der middelen over* 1854 *zal toelaten ook in deze nieuwe behoefte te voorzien.*

Het nog beschikbare op de voordeelige sloten over de dienstjaren 1851, 1852 en 1853, volgens de aanspraak van den Minister *f* 5,889,729.80 bedragende, *blijft dan nog onaangeroerd, tot dat daaraan, bij een nader wetsvoorstel, eene bepaalde bestemming kunne worden gegeven.*

Twee vragen:

De Minister vleit zich, dat *de opbrengst der middelen* zal toelaten, in die hoogere uitgave van *f* 2,725,000 te voorzien; is dit soms te beschouwen als eene voorloopige en officieuse mededeeling, dat er op *de gewone uitgaven* over het loopende dienstjaar, *geene besparingen* van eenig belang zullen zijn, en dat men, om te voorzien in de nieuwe behoefte, alleen rekent op de hoogere opbrengst der middelen?

De Minister aarzelt niet, *reeds nu*, tot een bedrag van *f* 2,725,000 te beschikken over het *vermoedelijk* overschot op het loopende dienstjaar; wat mag de reden zijn, dat hij de *geconstateerde* overschotten van vorige dienstjaren en de gelden van het domeinfonds, ten bedrage van 7 of 8 millioen, liever renteloos in de schatkist laat liggen, dan ze nu reeds tot amortisatie te gebruiken, en daardoor over 1855 circa drie en eene halve ton aan rente te besparen?

Deze laatste vraag deden wij reeds op 20 October; wij herhalen ze met te meer vertrouwen, omdat in het voorloopig verslag, op denzelfden 20 October vastgesteld, en in de daarbij gevoegde nota van den heer VAN BOSSE, daarbij evenzeer in krachtige bewoordingen wordt aangedrongen; „wierd dit met eenigen „spoed gedaan (het zijn de woorden van de commissie „van Rapporteurs) dan zou in de sommen op hoofdstuk „IX A. voor de renten der staatsschuld uitgetrokken, „nog eene vermindering van eenige tonnen gouds kun„nen worden gebragt. — Er bestaat dus een afdoend „middel om, reeds dadelijk, eene aanmerkelijke vermin„dering in het eindcijfer der Staatsbegrooting over 1855 „te brengen.”

Vermindering van het eindcijfer der Begrooting of liever van het eindcijfer der uitgaven in de Staatsrekening, dat is het doel hetwelk men moet trachten te bereiken.

Zal het wetsontwerp, waarover wij nu spreken, daartoe medewerken?

Integendeel: mogt het voorstel onveranderd aangenomen worden, dan zal het eindcijfer der uitgaven over 1854 met ruim *f* 400,000, en over 1855 met *f* 500,000 *verhoogd* worden.

In een volgend artikel zullen wij dit bewijzen.

Men leest in *de Fakkel:*

De Grondwet, het blad der drievoudige comibnatie, trekt ge„weldig partij voor de roggebroodeters en dus voor de mannen „van Noordbrabant, Limburg, Sevenaar, Twenthe; enz. In „het oog van *de Grondwet* is de belasting op de rogge, NB. „*zestig centen* per mud, eene ondragelijke zware belasting, die „niet moet verminderd, maar afgeschaft worden, dadelijk af„geschaft! . . .

„Van de belasting op de tarwe, die *twee gulden twintig cents* „per mud bedraagt en dus buiten alle evenredigheid hoog is, „zwijgt *de Grondwet* geheel en al.”

Dat oordeel is niet billijk.

De Fakkel vergeet, dat eene vermindering van 23 opcenten, ook zelfs voor de tarwebroodeters, geene ontheffing te weeg brengt.

Zoo het mogelijk ware, den accijns op tarwe *en* rogge geheel af te schaffen: wij zouden dien maatregel toejuichen.

Naar onze berekening zou de schatkist kunnen missen den *geheelen* accijns op de *rogge;* dat zou eene dubbele weldaad zijn voor de verbruikers, eerst in de opheffing van den accijns, dan nog in het onbelemmerd verbruik.

De vermindering van den accijns op de *tarwe* tot op de helft, kan nog niet als weldaad gelden; omdat het bakken van tarwebrood er niet het minst door wordt geriefd.

Alléén in Zeeland schijnt *de tarwe* een voedingsmiddel voor de mindere standen te zijn; in de overige gewesten is dat uitsluitend *de rogge.*

Leert nu niet het gezond verstand, dat *zestig cents* op een mud *rogge* meer kan bezwaren dan *twee gulden twintig cents* op een mud *tarwe?*

De Fakkel kent zeker den toestand onzer behoeftige volksklassen niet; hoe zou het mogelijk zijn, zich, bij het bezit van die kennis, te laten benevelen door godsdienstige vooroordeelen en partijzucht?

Wij spreken slechts in het belang van die volksklassen, zonder te vragen, of zij Roomsch of on-Roomsch zijn.

Wat droomt dan *de Fakkel* van „eene drievoudige combinatie”? Dat zij leere wie hare naasten zijn uit de gelijkenis van den barmhartigen Samaritaan.

Haar fakkellicht verschroeit; maar verheldert en verwarmt niet.

De *Echo Universel* heeft, gelijk wij, de bewering der ministeriële drukpers behandeld, dat men moest afzien van de beoordeeling der handelingen van het Ministerie *in deze oogenblikken*, vooral wat de buitenlandsche vraagstukken betreft. Wij mogen onzen lezers eenige zinsneden van het voortreffelijke artikel, der *Echo* aan dit onderwerp heeft gewijd, niet onthouden.

Van een ander standpunt komt dat blad tot hetzelfde resultaat als wij:

„Maar, zegt men, bespreek ten minste de buitenlandsche staatkunde der regering, hare diplomatieke onderhandelingen met vreemde mogendheden niet: dat zijn teedere aangelegenheden, die de Kamer en de openbare meening aan den Minister in de stilte van het kabinet moeten laten behandelen. Wij vragen: sedert wanneer de ministeriële verantwoordelijkheid niet voor den Minister van Buitenlandsche Zaken geschreven staat? Is hij boven of buiten de Grondwet geplaatst? Of ontsnapt hij aan de algemeene wet, omdat de meeste zijner daden den vorm van een wets-ontwerp of van een besluit missen?

„Het voorbeeld van Groot-Brittannie en van Frankrijk, toen dit laatste land nog eene tribune en eene vrije pers had, een voorbeeld dat men zoo ten onregte aanvoert, toont dat de buitenlandsche staatkunde daar steeds vóór alle andere quaestien van algemeen belang zijn gegaan en nog gaan. Wij zien het Gouvernement in Engeland alle phases van het groote Oostersche conflict voor het Parlement ontrollen, alle stukken betrekkelijk die quaestie doen drukken, en tot zelfs bijzondere gesprekken mededeelen, die de Britsche gezant met den Czaar over de staatkunde van Europa heeft gevoerd. Het lokt zelfs de discussie over zijn gedrag uit en eerst nadat, het gezond verstand en de rede aan zijne zijde zijn, schenkt het Parlement zijne adhaesie.

„De absolute regeringen durven zelfs niet de publieke opinie op dezelfde wijze uitsluiten van de kennisneming van hare diplomatieke aangelegenheden, als de voorstanders van ons ministerie dit zouden willen voor de buitenlandsche staatkunde van Nederland. Pruissen en Oostenrijk beijveren zich hunne langwijlige nota's openbaar te maken en geven ze over aan de beoordeeling van de Duitsche drukpers. Frankrijk en zelfs Rusland nemen hunne toevlugt tot de openbaarheid, om de goedkeuring der volkeren van hunne staatkunde te erlangen. In Nederland alleen zou een vrij volk, indien men de ministeriële pers moest gelooven, uit eigene beweging afstand moeten doen van het kostbare prerogatief om het oog te houden op hare aangelegenheden en blindeling goedkeuren, hetgeen den Minister van buitenlandsche zaken zal behagen in haren naam te verrigten.

„Volgens het ministerieel woordenboek heet eene zoo onhoudbare onthouding, voorzigtigheid wegens den gespannen toestand van Europa, terwijl die toestand ons integendeel verpligt het gedrag van den minister van buitenlandsche zaken naauwlettend gade te slaan; de fouten en dwalingen aan te toonen, die hij begaan kan en hem, ter gelegener tijd, te herinneren, dat het beter is eene portefeuille aan 's lands belang op te offeren, dan die belangen prijs te geven aan de eerzucht van een staatsdienaar. Onderstel, dat wij in oorlog zijn en dat het opperbevel over ons leger aan een generaal toevertrouwd is, die het door zijne mislagen de eene nederlaag na de andere doet ondervinden; zou dan de vaderlandsliefde van de Kamers en van de pers eischen dat zij deze rampen als overwinningen aan de natie voorspiegelden, ten einde haar tot nieuwe opofferingen uit te noodigen en haar aldus in het verderf te storten; of zou de vaderlandsliefde haar in dit geval gebieden, om de ware oorzaak van onze nederlagen te erkennen en een bevelhebber te vragen, die smartelijke opofferingen zou weten te voorkomen? Gelukkig, behoeven wij onze onderstelling niet uit den geesel des oorlogs te putten; maar wij leven in een tijdperk, waarin de portefeuille van buitenlandsche zaken geene loutere *sinecure* meer is. Het belang, dat in oorlogstijd in de maatregelen van den opperbevelhebber van het leger zou gelegen zijn, hecht zich thans aan de stukken, die van het departement op het Buitenhof uitgaan, en het is gewis geen lof voor die stukken, indien de vrienden van het Ministerie ze op geene andere wijze weten te regtvaardigen, dan door ze buiten alle discussie te stellen. Wat de vaderlandsliefde betreft, die daarin zou bestaan, dat men de oogen sloot over de leiding van onze buitenlandsche aangelegenheden; alle verstandige lieden zullen slechts in die armzalige troost eene ongelukkige uitvlugt, een nieuw schrikbeeld zien om onhandigheden te bedekken, die men voortaan niet meer in de plooijen van het Koninklijk purper kan verbergen, sedert het beginsel van de ministeriele verantwoordelijkheid eene waarheid is geworden.”

Het zou ons aangenaam zijn, indien de ministeriële pers beproeven mogt dit betoog te wederleggen.

Volgens *de Nederlander*, No. 1336, is op de bijeenkomst van *Christelijke vrienden* te Amsterdam, den 25 October, ook de wet op het *onderwijs* ter sprake gebragt.

„Met uitzondering van den heer van der Brugghen, „die ten aanzien van het openbaar onderwijs zich nog „op een eenigzins verschillend standpunt bevond, scheen „er eene, inderdaad treffende, eenparigheid van be„schouwing te bestaan.”

Men schijnt op de volgende punten overeen te stemmen:

„*Vrijheid van bijzonder onderwijs* volgens de Grondwet, met dien verstande, dat er niet later door *reglementen*, zelfs tegen de bedoeling van de Regering mogelijkheid ontsta om zijdelings het gebruik te belemmeren, zoo al niet te beletten, van de vrijheid, die regtstreeks verleend werd."

„*In den regel* afzonderlijke scholen voor Israëlieten; Roomsch Catholieken en Protestanten.

„Voor de *gemengde* school behoud van het *Christelijk beginsel*, althans geen bevel, waardoor de Godsdienst, bij maatregel van policie, geweerd wordt.

Eene *Christelijke Natie* heeft op de *bruikbaarheid* der *openbare* school voor *Christelijke Volksopvoeding* regt."

Het wetsontwerp moet dus ook voor de anti-revolutionnaire partij *onaannemelijk* zijn, ofschoon men op het punt van *gezindheidsscholen* meer vrijgevig *schijnt*. *Schijnt?* ja; want, bedriegen wij ons niet geheel, dan komt ons eene *gemengde* school voor Roomsch-Catholieken *en* orthodoxe Protestanten eerder mogelijk voor, dan eene *afzonderlijke* school voor *Protestanten*, ja voor kinderen van *Hervormden*. Zoo weinig gelooven wij aan het duurzaam bestaan van eene Hervormde gezindheidsschool *onder de tegenwoordige omstandigheden*.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De berigten, die wij thans op meer officiële wijze ontvangen, zijn er verre af de onzekerheid weg te nemen, welke omtrent het gebeurde in de Krim bestaat. Van verschillende kanten wordt bevestigd, hetgeen vroeger gemeld was; maar de ontvangene mededeelingen zijn hoogst tegenstrijdig. Wij zullen de depêches aan onze lezers mededeelen, zonder die te beoordeelen, daar in de gegevene omstandigheden hoogst moeijelijk is te zeggen, aan welke zijde de waarheid is.

Vooreerst bevestigt de Fransche *Moniteur* in een buitengewoon n°, dat gisteren morgen is verschenen, volgens berigten van Sebastopol, den 30 Oct., uit Bucharest verzonden, hetgeen van den 25sten uit de Krim is gemeld, en voornamelijk hetgeen gezegd is, omtrent het rigten van het kanon van de batterijen tegen de poorten zelven van de stad.

Intusschen maakt de *Moniteur* geene melding van den aanval van den generaal Lyprandi tegen het kamp van Balaclava, hetgeen intusschen bevestigd wordt door een berigt, dat van eergisteren over Warschau is aangekomen. Prins Menschikoff meldt van den 14—26 Oct., dat de Engelsche kavallerie meer dan 500 man verloren heeft en hij voegt er bij „dat de verdediging van Sebastopol met goed „geluk wordt voortgezet."

Wij herhalen, wat is hiervan aan te nemen? Van den eenen kant werd gisteren medegedeeld, dat de toestand van de belegeraars als wanhopend kon worden beschouwd, hun verlies zou ontzettend zijn en het kanon werd tegen de poorten der vesting gerigt; dit berigt wordt door een officieel orgaan van eene der Westersche mogendheden bevestigd. Dit alles wordt nu wel is waar niet regtstreeks door de bulletins tegengesproken, die van de zijde der Russische bevelhebbers worden openbaar gemaakt; maar daarentegen maken zij melding van een aanval op vier redouten, die het versterkte kamp bij Balaclava dekten, en zij beweren dat de Engelschen daarbij aanzienlijke verliezen hebben geleden, terwijl de consul-generaal te Bucharest, volgens den *Moniteur*, daarvan niets zegt. Deze tegenstrijdigheden zijn bezwaarlijk op te lossen.

De Fransche consul-generaal meldt voorts, dat de admiraal Nakimoff door een bom zou gedood zijn. Zou hier welligt geene vergissing plaats hebben en de admiraal Kormiloff bedoeld worden, die den eersten dag van het bombardement door een obus is gedood? Indien hier geene vergissing plaats grijpt en de beide Russische vlootvoogden weinige dagen na elkander zijn gedood, dan is het beleg van Sebastopol hoogst noodlottig voor de Russen. Men moet intusschen opmerken, dat volgens het officieel rapport van prins Menchikoff over de twee eerste dagen van het bombardement, den 17den en den 18den, dat thans openbaar is gemaakt, de vice-admiraal Nakimoff reeds bij de opening van het vuur op den 17den zeer ligt gekwetst zou zijn, terwijl de admiraal Korniloff bijna te gelijkertijd werd gedood. Welligt heeft dit feit, vergroot en op eene andere dagteekening gesteld, aanleiding gegeven tot het berigt van den consul-generaal. Dit is intusschen slechts eene onderstelling.

Omar-Pacha heeft eene voorwaartsche beweging tegen Bessarabie gemaakt en schijnt die met kracht te willen voortzetten. De Fransche *Moniteur* toch deelt mede, dat de generaal Gortschakoff ten gevolge van de bewegingen van Sadijk-Pacha aan den Sereth, aan de Russische troepen bevel heeft doen toekomen, naar de Pruth en den Dniester terug te trekken. Van den anderen kant voegt die depêche er bij, heeft Achmet-Pacha bevel ontvangen zich met 10,000 man bij Sadyk-Pacha te voegen, terwijl Iskender-Beij, de bekende kavallerie-generaal, de Dobrutscha zal binnen rukken.

Men meldt uit Bucharest, dat prins Stirbey een nieuw kabinet heeft zamengesteld en alle personen heeft uitgesloten, van wie eenige gehechtheid aan Rusland wordt ondersteld. Op het diplomatiek terrein valt niets nieuws te vermelden. De heer von der Pfordten is den 31 Oct. naar Weenen vertrokken.

De Pruissische generaal von Thumen heeft den 29 Oct. namens den prins van Pruissen, het bevel over de bondsvesting Maintz aanvaard.

Volgens eene officiële statistieke opgave over het derde trimester van dit jaar, zijn in dat tijdvak niet minder dan 3,976,720 nommers van de *Times* gezegeld, terwijl het cijfer voor de *Daily News*, den *Morning Advertiser*, de *Morning Chronicle*, den *Morning Herald* en den *Morning Post* 1,665,094 bedraagt.

De verkiezingen voor de vernieuwing van den geheelen nationalen raad (eene der twee Kamers van de Zwitsersche Bondsvergadering), zijn den 29 Oct. aangevangen. Des avonds was de uitslag van de stemming in eenige kantons reeds bekend. Men denkt, dat de radicale partij, die met al hare fractien eene meerderheid van twee derde gedeelten der stemmen in de vorige vergadering had, de meerderheid zal behouden, ofschoon zij verzwakt zal zijn. Intusschen is dit slechts eene gissing, waaromtrent men weldra zekerheid zal hebben.

Uit Spanje is zeer weinig belangrijk nieuws, volgens de particuliere correspondentien.

De telegraaf meldt, dat de officieren van de militie door de Koningin den 28 October zijn ontvangen.

Te Jaen, in Andalusie gelegen, zijn ernstige onlusten uitgebarsten. Er zijn dooden en gekwetsten gevallen; maar men kent de ware redenen van deze onlusten niet.

De democratische partij tracht zich thans bij het naderen van de opening der Cortes te doen hooren. Zij heeft echter een zeer klein aantal stemmen in de constituerende vergadering en ofschoon de herkiezingen nog geen uitslag hebben opgeleverd, is men van oordeel, dat de evenredigheid dezelfde zal blijven.

De berigten uit Lissabon loopen tot 26 Oct. De regering heeft eindelijk de wijzigingen in het tarief van inkomende en uitgaande regten openbaar gemaakt, De wijzigingen zijn weinig in getal en onbelangrijk. Wat de katoenen goederen betreft, strekt het alleen om de rangschikking te verbeteren: de regten op de linnen en zijden goederen ondergaan geenerlei verandering. De verhooging van de regten op de sterke dranken worden afgeschaft. Het regt op koolzure soda wordt met 30 pct. verhoogd. Het decreet wordt voorafgegaan door een rapport, dat door de voornaamste staathuishoudkundigen des lands is onderteekend, wier denkbeelden veel vrijzinniger zijn, dan men algemeen onderstelde.

Brieven uit Havanna van den 8 Oct. melden, dat de generaal Concha zijn bestuur heeft aanvaard met het invoeren van hervormingen, die de algemeene goedkeuring wegdragen. Deze hervormingen bestaan voorshands slechts in maatregelen omtrent een beter algemeen en gemeentelijk bestuur; voorts zijn krachtige maatregelen genomen, die, zoo zij werkelijk uitvoering erlangen, hetgeen eene zeer groote quaestie is, wanneer het dit punt in de Spaansche koloniën geldt, den slavenhandel voor goed te niet zullen doen, terwijl eindelijk eenige meerdere vrijheid aan de drukpers wordt toegekend.

Het dagblad *la Prenza* heeft een scherpen aanval gerigt tegen het bestuur van den generaal la Pezuela en een aantal willekeurige maatregelen van dien kapitein-generaal aan den dag gebragt. Zijn broeder heeft daartegen eene uitvoerige verdediging openbaar gemaakt.

De generaal Concha is zeer populair onder de spaansche bevolking, en er is geen dorp op het eiland, dat niet ter eere van zijne aankomst drie dagen feest heeft gevierd.

De heeren Martin en O'Dohert, die met Smith O'Brien in 1848 wegens den opstand in Ierland tot verbanning naar de Australische kolonien waren veroordeeld, hebben van de Engelsche regering gratie bekomen. Men heeft hun te Melbourne een banket aangeboden, vóór dat zij naar Europa zijn vertrokken.

Wij hebben medegedeeld, dat Dr. Rae, een Engelsch Noordpoolreiziger, in Engeland is teruggekeerd met een aantal voorwerpen, die hij aan de Noordpool van de Esquimo's had gekocht, die hem medegedeeld hadden, dat sir J. Franklin en zijne lotgenooten in de Poolstreken den hongerdood waren gestorven. Dr. Rae schrijft thans in een brief aan de *Times* dat besloten is twee expeditien naar de Noordpool te zenden. Eene zal in booten de Mackenzie-rivier afvaren, ten einde kapitein Collinson op te zoeken; de andere zal langs de Back-rivier gaan, ten einde nadere inlichtingen omtrent het lot van sir John Franklin en zijne gezellen in te winnen, hetgeen van hen mogt zijn overgebleven op te zamelen en de lijken dier ongelukkigen te begraven, indien men die mogt vinden. De lords van de admiraliteit hebben besloten om de leiding van die expeditien geheel aan de Compagnie van de Hudsonsbaai over te laten en de stelligste bevelen zijn te dien aanzien aan sir G. Simpson, den gouverneur der Engelsche bezittingen in die streken gezonden.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Bij de Kamer is ingekomen, een wets-ontwerp, houdende onteigening van perceelen voor de uitbreiding van het station van den Rhijn-spoorweg te Arnhem. De toelichting tot dit ontwerp komt, hoofdzakelijk, op het volgende neder: Het station van den Rhijn-spoorweg te Arnhem is aangelegd op eene aanzienlijke ophooging boven het natuurlijke terrein, en strekt zich in de lengte uit van den zoogenaamden Molenweg tot aan den straatweg van de St. Jans-barrière naar Amsterdam en naar de Zijpe; terwijl het in de breedte begrensd is door den Amsterdamschen straatweg ten noorden, en den Utrechtschen weg, langs het kerkhof naar de St. Jans-barrière, ten zuiden.

Het meerder vervoer, ten gevolge van de verlenging van den spoorweg van Arnhem af tot de Pruissische grenzen en de verbinding van dien weg met de Duitsche spoorbanen, maakt eene vergrooting van dit station noodig.

Eene uitbreiding in de breedte, waardoor bovendien het doel niet zou worden bereikt; is niet mogelijk, door de ligging der twee straatwegen, die het station ten noorden en ten zuiden begrenzen, en zeer bezwaarlijk door het kerkhof of het buitengoed Marienberg verlegd zoude kunnen worden.

Eene uitbreiding van het station naar de zijde van de St. Jans-barrière kan insgelijks door den aangrenzenden straatweg slechts over zeer korten afstand en derhalve niet voor de gevorderde ruimte plaats vinden.

Om het oogmerk te bereiken blijft dus niet over dan de verlenging van het station over den Molenweg, westwaarts op naar de zijde van de gedane ingravingen.

De verruiming of verwijding van deze ingravingen, door daaruit de specie te ontleenen ten behoeve van den aanleg der aarden baan voor de verlenging naar Pruissen, heeft eene beschikbare breedte gegeven van 30 tot 33 el, in plaats van de breedte van 9 el, die bij den eersten aanleg alleen voor twee sporen was bestemd.

Door deze meerdere breedte is de gelegenheid ontstaan tot het leggen van vele bijsporen tot aan de vallei van den Heidenoord, of zelfs verder indien dit noodig wa... Die bijsporen moeten dienen zoo tot verwijdering als tot bergplaats van het overbodige materieel; verder tot ... zamenstelling van goederentreinen en tot aanleg van ... steenkolenperk met de n odige sporen en losplaatsen.

Van die verruiming kan echter alleen gebruik word... gemaakt, ingeval ook de passage langs den molen, staan... ten noorden van den spoorweg en toebehoorende aan ... Barend Knuiver en mede-eigenaars, wordt verbreed. Daar... toe is de wegruiming van dien molen en van de daartoe behoorende gebouwen noodig. Eerst dan wordt een ... het beoogde doel geschikte ruimte verkregen.

Daar minnelijke schikking vruchteloos werd beproefd, ... het noodzakelijk, dat de Maatschappij door gedwongen ont... eigening in het bezit dier perceelen worde gesteld. Daar... strekt het voorstel van wet, opgemaakt nadat aan de ... schriften van artt. 6—8 van de wet van 28 Augustus 1... (*Staatsblad* n°. 125) is voldaan.

De bezwaren, tegen het ter inzage gelegde plan aa... voerd, zijn door de eigenaars van den molen en va... daartoe behoorende gebouwen schriftelijk ingebragt. Zij ... weren, dat door de voorgenomen onteigening hun een ... uitstek gunstig gelegen terrein zal worden ontnomen ... daardoor het bedrijf, hetwelk zij met goed gevolg, zoo ... in dien molen als in de overige gebouwen, uitoefen... zal worden gestoord en dat zij niet bij magte zullen ... op eene andere plaats binnen de kom der gemeente ... even geschikt terrein te vinden. Ter voorziening in de ... staande behoefte geven zij daarbij een ander plan aa... hand, namelijk de uitbreiding naar de zijde van de ... Jans-barrière, alwaar echter, gelijk hiervoren reeds is ... zegd, de vereischte ruimte niet wordt gevonden, en ... mogt er het doel mede kunnen worden bereikt, het ... het geval niet is, dan zou het bezwaar der adressa... slechts op anderen worden overgebragt. Uit een berigt ... burgemeeester en wethouders van Arnhem blijkt, da... ongerief, hetwelk de ingezetenen van Arnhem volgen... bezwaarschrift door de staking van het bedrijf van de ... naars van den molen zeuden ondervinden, hersenschim... mag worden genoemd; maar ook dat staking geen on... mijdelijk gevolg behoeft te zijn van de onteigening, ... gezien de uitbreiding van de stad Arnhem aan die eige... ruimschoots gelegenheid aanbiedt om hunnen handel en ... drijf elders voort te zetten. De door hen voorgestane ... breeding van het station ter aangewezen plaats zou, ... volge dat berigt, niet aan het oogmerk beantwoorden, ... uitbreiding in de lengte, die alleen het vereischte ... kan aanbrengen en waarvoor de betrokken Maatschap... groote offers brengt, is slechts, ingevolge het plan ... Maatschappij, door de gewenschte onteigening te verkrij...

Het is der Regering niet twijfelachtig voorgekomen, ... het algemeen belang bij de naderende uitbreiding der ... ploitatie ook de uitbreiding van het station van den Rhijn... spoorweg te Arnhem vordert; dat die niet anders dan ... de bij het plan voorgestelde wijze kan worden verkregen, ... en dat alzoo aan de Nederlandsche Rhijnspoorweg-maat... schappij de middelen niet mogen worden onthouden, ... door zij tot die uitbreiding in staat zal worden gesteld.

's Gravenhage, 3 November.

Bij Koninklijk besluit van 30 Oct. 1854, n°. 64 is vastgesteld een nieuw tarief der te heffen regten op de scheepvaart over het Zwolsche Diep, te rekenen van Januarij 1855.

Z. M. heeft aan den luitenant ter-zee van de 1ste kl. D. ... Wolfson, voorloopig belast met de waarneming der betrekking van onder-equipagemeester bij het marine-établissement te Soera... baija, op verzoek, eervol ontslag verleend uit 's Rijks zeedienst, ... met den eersten der maand, volgende op die, waarop dat be... sluit ter zijner kennis zal worden gebragt; en den kapitein ... C. Q. P. de Flines, magazijnmeester der artillerie van de ... klasse te Venlo, op aanvrage, op pensioen gesteld ten bedrage van *f* 1350.

* Men verneemt, dat een gewijzigd ontwerp van wet, nopens de jagt en visscherij, bij het Depart. van Binnenl. Zaken in behandeling is. Men verwacht, dat het nog in den loop der tegenwoordige zitting aan de Kamers zal worden aangeboden.

* De gift van Z. M. gisteren gemeld, was niet geschied aan den burgemeester van Vlaardingen, dat was eene schrijffout; maar aan den burgemeester van Epe, voor de ongelukkigen bij den brand te Vaassen plaats gehad.

Heden namiddag zullen de leden van het groot Staf, na afloop van de groote jagtpartij op de uitgestrekte goederen van Z. K. H. prins Frederik aan den Haagschen straatweg gelegen, zich in het hotel de *l'Europe* aan een vriendschappelijken maaltijd vereenigen, die met de tegenwoordigheid van den beschermheer, Z. K. H. prins Frederik, zal worden vereerd.

De heer minister van Oorlog is gisteren namiddag van zijne buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd.

In de residentie zijn aangekomen en aan het hôtel de *l'Europe* afgestapt, de heer A. Joubert en familie, komende van Angers.

In de residentie zijn aangekomen en aan het hôtel *de Bellevue* afgestapt de baron H. H. Campbell en familie, komende van Londen, en de baron Nahuijs van Burgst, komende van Breda.

Heden werd voor den Hoogen Raad der Nederlanden, Burgerlijke Kamer, bepleit de zaak van J. W. Rausch, tegen de mede erfgenamen van wijlen Z. M. Koning Willem II. De vordering van den eischer strekt tot betaling eener som van f 1,125.33 1/3, zijnde 2/3 in een bedrag van f 365 's jaars, sedert het overlijden van Koning Willem II tot den 1 November 1853, waarop de eischer, onverminderd zijn regt op het overig 1/3 tegen de gedaagden, hunne mede-erfgename beweert regt te hebben, krachtens de uiterste wilsbeschikkingen van wijlen Z. M. Koning Willem Frederik, Graaf van Nassau. Voor den eischer trad op Mr. L. Metman en voor de gedaagden Mrs. G. Delprat en J. C. Faber van Riemsdijk. Het openb. Ministerie zal op een naderen dag in deze conclusie nemen.

In de vergadering van het departement 's Gravenhage der Maatschappij tot nut van het algemeen, gisteren avond gehouden, is het voorstel van bestuurderen, tot vaststelling van bepalingen nopens de toelating van niet-Christenen tot leden der maatschappij, nadat dit voorstel eenigzins was gewijzigd, met eene geringe meerderheid aangenomen. Een groot getal leden woonde de vergadering bij. Langdurig waren de beraadslagingen over dat onderwerp.

Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage hebben aan alle kunstenaars en kunstminnaars, zoo binnen als buiten het rijk gevestigd, bekend gemaakt, dat bij hen het voornemen bestaat, wederom in de maand Mei 1855 eene openbare Tentoonstelling van schilderijen en andere kunstwerken van levende meesters te doen plaats hebben; zullende de juiste tijd en de voorwaarden door middel der dagbladen nader worden bekend gemaakt.

Thans worden er hier reeds Brielsche winteraardappels verkocht voor f 2.50 per mud.

Als eene bijzonderheid verdient vermelding, dat in een tuin, op de Weenlaan alhier, een peerenboom op nieuw bloesem draagt.

In de zitting van den gemeenteraad der stad Leijden, van 2 dezer, heeft de Burgemeester te kennen gegeven, dat door een koopman in aardappelen het aanbod is gedaan, gedurende den geheelen winter de aardappelen voor eenen bepaalden prijs te verkoopen, waartoe hij heeft verlangd, dat hem een pakhuis in gebruik worde afgestaan. De raad heeft onmiddellijk besloten hem daartoe een pakhuis gratis te verleenen.

Aan een particulier schrijven uit 's Gravenhage ontleent de *A. C.* het volgende:

»Ik verneem, dat Jhr. Mr. O. W. J. Berg (onlangs, na afgelegd examen, benoemd tot attaché bij het Ned. korps diplomatiek) last heeft bekomen, zich als zoodanig dezen nacht naar Berlijn te begeven.»

— »Men verhaalt, dat aan den dezer dagen hier bevestigden predikant Zaalberg, door eenige leden zijner voormalige gemeente, eene kist is toegezonden, bevattende een belangrijk geschenk in zilverwerk. Insgelijks wil men, dat den genoemden predikant, van eenige leden zijner nieuwe gemeente, geschenken in mobilair zijn aangeboden.»

Tot kommandeur der orde van de Eikenkroon is benoemd de majoor Sturler de Frienisberg, en tot ridder dier orde de heeren ritmeester Fundter en de eerste luit. F. A. G. [illegible], allen bij het 3de regement dragonders.

Mgr. de Aartsbisschop van Utrecht is door eene bijzondere uitnoodiging tot het bijwonen der vergadering van Bisschoppen, die binnen eenige weken te Rome zal worden gehouden, van de zijde des H. Vaders vereerd geworden. Z. D. Hoogw. zal zich dientengevolge naar Rome begeven, en heeft voor den dag der afreize, den 7 November aanstaande, den feestdag zijns H. Voorgangers Willebrord uitgekozen. (*de Tijd.*)

Wij vernemen nader, dat aan het examen ter bevordering tot 2den luit. bij het leger, hetwelk den 13 dezer staat aan de Koninklijke Academie voor de Zee- en Landmagt een aanvang zal nemen, in het geheel 22 onderofficieren zullen deel nemen, waarvan 18 voor het wapen der infanterie, de overige voor de cavallerie. De commissie tot het afnemen van dit examen is zamengesteld uit de heeren luit.-generaal Verhorst, inspecteur van het wapen der infanterie, als voorzitter; generaal-majoor Jhr. ridder van Heppard, gouverneur der kon. academie; kolonel van [illegible], komm. van het 6de reg. inf.; baron van der Duijn van Maasdam, maj. van het 2de reg. dragonders; Cansen en Hoogeveen, kapts. respectivelijk van het 5de en 2de reg. inf. en Jhr. von Schmidt auf Altenstadt, ritm. van het reg. jagers te paard, als leden.

Aan deze commissie worden de nobdige officieren der akademie als examinatoren toegevoegd, terwijl de adjudant des gouverneurs daarbij als secretaris zal fungeren. (*U. C.*)

Naar wij met blijdschap vernemen, zal de groote en alom teregt gevierde pianiste, mevr. Clara Schumann, in de maand Januarij van het volgende jaar, wederom ons vaderland bezoeken. *Caec.*

Van wege den Keizer der Franschen is aan Pedro Comez, gezagvoerder van het Nederlandsche schoenerschip *Ofir*, geschonken eene fraai bewerkte gouden medaille met diploma, als bewijs van erkentelijkheid voor den door hem betoonden moed en menschlievendheid bij het redden van eenige Fransche schipbreukelingen. (*Handelsblad.*)

De *Zuid-Afrikaan* van 21 Augustus ll. behelst het berigt, uit Klein-Namaqualand dd. 12 Julij ontvangen, dat het Afrikaansche stamhoofd Jonker Afrikaner, lang de schrik van de stammen in den omtrek en bekend door zijne moorddadige aanvallen, met zijn zoon en 21 zijner volgelingen is omgebragt.

Van den Oranje Vrijstaat zijn berigten tot 12 Augustus ontvangen. De president was van eene lange en moeijelijke reis door Winburg en Harrijsmith te Bloemfontein teruggekeerd. In evengenoemde districten had hij de bezwaren, zoo ten opzigte der nieuwe wetten en regeringsinstellingen als ten aanzien der inlandingen op de grenzen, uit den weg geruimd en de ontevredenheid doen wijken; waar hij eerst koel was ontvangen, werd hem later met eene eerewacht en met geestdrift uitgeleide gedaan, zelfs door hen, die zich te voren rondom zekeren hoofdleider der oppositie geschaard hadden. De heer Hoffman was vervolgens naar het Bassouto Land vertrokken, om den 14 Augustus op Thaba Bosigo eene zamenkomst te hebben met het opperhoofd Moshesh, ten einde eenige gerezene geschillen met dezen te vereffenen.

De *Ass. Ct.* bevat het volgende berigt uit Staphorst: «Ook alhier poogt men algemeen de muizen weg te vangen: men maakt te dien einde in de greppen kolkjes, van onderen wijder dan van boven, waarin men bij groote menigten tot zelfs over de duizend wegvangt. Ook hier ziet men de spreuk bewaarheid: met zuchten en klagen komt men niet verder, maar met de hand aan den ploeg.»

Men schrijft uit 's Hertogenbosch, dat de Staat der Nederlanden voor de Arrondissements-Regtbank aldaar gedaagd is, ten verzoeke van Z. M. Koning Willem III over eene eigendomsquaestie betrekkelijk zekere landgoederen, in de gemeente Dussen gelegen.

Naar men verneemt, is bij de hooge regering concessie aangevraagd tot het aanleggen van een scheepvaart-kanaal van Tilburg op de rivier de Donge en 's Gravenmoer, hetwelk voor die stad met hare bloeijende stoom- en andere fabrieken van zeer veel belang is, terwijl ook dat kanaal met den landbouw en het ter cultuur brengen van ongecultiveerde gronden in verband gebragt wordende, voor die stad en aangelegen gemeenten, alwaar nog zulke uitgestrekte heide- en boschvelden bestaan, des te belangrijker wordt.

Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te Amsterdam, zijn op gisteren geene choleralijders aangegeven; er bleven in het hospitaal in behandeling 6 lijders.

— Te Utrecht zijn eergisteren bijgekomen 4 choleralijders, hersteld 5, overleden 4; er bleven in behandeling 55 lijders.

Blijkens eene mededeeling van het Belgische telegraafbestuur is een telegraafkantoor geopend te Sédan in Frankrijk, welke plaats is gelegen in den 2den kring, van de Fransch-Belgische grens gerekend.

Voor de verzending langs de Belgische lijnen van een enkel berigt daarheen, wordt, te Assen en Groningen f 8.40, te Amsterdam, Arnhem, Utrecht en Zwolle f 7.26 en aan de overige kantoren van den Rijkstelegraaf f 6.00 betaald.

In Zwitserland zijn te Stanz en te les Verrières telegraafkantoren geopend; beiden liggen in den 2den kring van de Zwitsersche grens bij Bazel gerekend. De prijs voor de verzending van een enkel berigt naar een dezer kantoren, is, voor Amsterdam, Assen, 's Gravenhage, Groningen, Rotterdam en Zwolle f 8.40, en voor de overige kantoren f 7.20.

De verzending van berigten naar de Badensche spoorweg-telegraaf-kantoren geschiedt, voor berigten naar Heidelberg tot Manheim, voor die naar Appenweier, Baden, Oof, en Rastadt tot Carlsruhe, en voor de berigten naar Dinghugen, Freiburg, Mülheim en Offenburg tot Khel langs de lijnen der Duitsch-Oostenrijksche vereeniging, en verder door middel van den Badenschen spoorweg-telegraaf.

Volgens een van Zr. Ms. consul-generaal te Smyrna ontvangen schrijven, is aldaar den 10den October jl. aangekomen de Nederlandsche brik *Vasco de Gama*, kapt. C. J. Sap, in ballast, om eene bevrachting te zoeken. De Nederlandsche brik *Pauline*, kapt. van der Crient, die bezig was eene lading voor Amsterdam in te nemen, zou weldra naar derzelver bestemming vertrekken.

Met genoegen vernemen wij, dat de oproeping van het comité der houders van Spaansche 3 pct. uitgestelde schuld van 1831, de beste uitkomst heeft opgeleverd. Door de veelvuldige aanmeldingen bij het comité, allen met opgaaf der nommers, is alsnu het volledige bewijs geleverd van hetgeen tot dusverre slechts kon worden vermoed, dat een hoogst aanzienlijk gedeelte der niet in amortisable schuld geconverteerde obligatiën van voornoemde schuld zich in handen van Nederlanders bevindt, die de hoop niet hebben opgegeven, ook Spanje eenmaal tot het besef te zien komen, dat eerlijkheid de beste politiek is. De algemeene bereidwilligheid om aan de uitnoodiging van het comité te voldoen, mag tevens als een treffend blijk beschouwd worden van het vertrouwen, dat de belanghebbenden in het zevental mannen stellen, dat met ijver en volharding voor de verdediging hunner regten werkzaam is.

Wij vernemen voorts, dat buiten en behalve de teruggave van eene der beide ingeleverde lijsten, door het comité gecontrasigneerd, de gelegenheid voor de inleveraars zal worden opengesteld, zich, voor ieder der opgegevene obligatiën afzonderlijk, een bewijs van deze aangifte bij het comité te verschaffen.

Hopen wij, dat de onvermoeide pogingen tot verkrijging van regt van deze onbetwistbare vorderingen, welke nog dezer dagen ook in een aanzienlijk Engelsch dagblad krachtig zijn verdedigd, weldra met een goed gevolg mogen bekroond worden. Wij hebben het reeds meermalen gezegd: Spanje heeft er zoo mogelijk nog grooter belang bij, dan de schuldeischers, om deze aangelegenheid naar regt en billijkheid te vereffenen. (*A. C.*)

Bij de groote vorderingen, welke de daguerrotype en photographie in den jongsten tijd gemaakt hebben, heeft men ook die te voegen van de stereoscope, een dier optische instrumenten van de tegenwoordige wetenschap, waaromtrent het lid der Fransche academie, de heer Babinet in de Revue des deux Mondes, eene even omstandige als duidelijke voorstelling heeft gegeven.

Eene dubbele teekening, schilderij of daguerreotype, enz., wordt onder eene doos geplaatst, en door twee kijkglazen door beide oogen te gelijk bezigtigd. Door eene verrassende gezigts-begoocheling verkrijgt de teekening of plaat hoogte en diepte, en men heeft de duidelijkste voorstelling van de natuur voor zich. Inzonderheid voor het landschap en voor groote gedenkstukken van bouwkunst is de werking hier merkwaardig. Liefhebbers der beeldende kunsten mogen wij wel aansporen zich daarvan te overtuigen in het atelier van de gebr. Mouhot, die zich als daguerreotypeurs, en photographen zoowel in Frankrijk als in Rusland en in andere landen, welke zij bezocht hebben een wel gevestigden roem hebben verworven om hunnen veelvuldigen en keurigen arbeid in die vakken. Zij hebben daarop den waren stempel der kunst gedrukt; en in de gewrochten in hun atelier ten toon gesteld, vindt men eene zelden geëvenaarde zachtheid van tinten, en terzelfder tijd eene kracht, eene verscheidenheid van toon en een koloriet, dat aan hunne portretten het aanzien van miniatuur en email geeft. Gedurende meer dan zes jaren was hun de leiding toevertrouwd van het établissement des beroemden Lewitsky te Petersburg, en later deden zij eene kunstreize naar de Rhijnstreken, Zwitserland, Italie, de Pijreneën enz., van waar zij de gezigten door de photographie naar het leven en op groote schaal wedergaven. Hunne verzameling van die tafereelen mag inderdaad schoon geheeten worden; en daarbij komen ook bijzonder in aanmerking de afbeeldingen van de grootsche kunstgewrochten der Italiaansche en andere eerste meesters, waaronder met name die van Raphael en Michel-Angelo, een ongekende graad van volkomenheid bereikt hebben. Ook de overdruk door de photographie van beroemde plaatwerken mag keurig geheeten worden. De fijnste trek of stip van de graveerstift gaat daarbij niet verloren en de photographische afbeelding erlangt daarenboven eene aangename zachtheid, naar de aquatinte zweemende; ook vele voortbrengselen van andere beoefenaren dezer kunst, welke de meesterstukken van penseel, etsnaald enz., gelijk de treffendste gezigten en tafereelen uit den vreemde, toegankelijk maken voor het algemeen, vindt men in deze verzameling; Rubens, van Dijk, Jordens bekleeden daaronder eene voorname plaats. Het is te hopen, dat de gebr. Mouhot ook in de gelegenheid zullen worden gesteld om van de kunstschatten, die Nederland in ruime mate bezit, zoodanige afbeeldingen te vervaardigen; en wij durven hun aanraden het eerste de aandacht aan de grootsche gewrochten van Rembrandt te wijden.

Wij herhalen het: die de kunst liefhebben, zullen zich de beschouwing van hunnen reeds verzamelden kunstschat niet beklagen, en eerst door de bezigtiging, meer dan door eenige aanbeveling, van de indrukwekkende schoonheid daarvan kunnen overtuigen. (*Wkbl. v. alle Standen.*)

Hoorn, 2 November. Gisteren avond werden wij, bij de opening der winter-vergaderingen van het genootschap ter afschaffing van den sterken drank alhier, vergast op een keurig gedicht, door den dichterlijken landman Jan Smit te Grooteboek vervaardigd. Veel lof heeft deze nog min bekende landelijke dichter door dat heerlijke gedicht verworven, en wenschelijk ware het, dat die nederige landman besluiten kon, om, even gelijk laatstelijk met een enkel gedicht, eens een bundel zijner gedichten zijnen landgenooten aan te bieden. Het voorgedragene van gisteren avond had tot onderwerp: Het sterfbed van den dronkaard.

's Hertogenbosch, Aanstaanden Maandag wordt de tentoonstelling van schilder-, teeken-, graveer-, bouw- en beeldhouwkunst alhier geopend. De verzameling, welke reeds meer dan 600 stuks bedraagt, werd heden middag nog door ruim 100 schilderijen vermeerderd, welke alhier per stoomboot uit Rotterdam werden aangevoerd, komende van de onlangs te Amsterdam gehoudene tentoonstelling. Den kunstliefhebbers wordt dus een groot kunstgenot voorbereid.

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie van « *de Grondwet* ».

Mijne Heeren!

Omtrent vele zaken, ook van ondergeschikt belang, zijt gij, in den regel, zeer goed ingelicht; en deze omstandigheid, die er niet weinig toe bijdraagt, dat uwe Courant met zoo veel gretigheid dagelijks wordt gelezen, doet mij de vrijheid nemen UEd. opmerkzaam te maken op een recent feit, waarvan de aanleiding u welligt niet onbekend is, en die, publiek gemaakt, mij en gewis velen in den lande aangenaam zijn zal.

Het wordt namelijk al meer en meer notoir, dat onder *dit* Ministerie de knappe en uitstekende mannen, als het ware uit den grond opschieten; want anders is het niet te verklaren, hoe, gelijk in een vroeger rampzalig tijdvak, ook nù weder benoemingen tot ridders van allerlei soort regenen.

Onder anderen heeft de *Staats-Courant* dezer dagen bekend gemaakt de benoeming van den heer Jhr. Mr. F. de Kock, directeur van het Kabinet des Konings, tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw. Zou UEd. ook kennen, en alsdan publiek willen maken, de aanspraken, welke die heer heeft mogen doen gelden, om in die ridderorde te worden opgenomen? Voor zoo ver ik weet, bepaalt zich de verdienste van den heer de Kock, dat hij plotseling directeur van het Kabinet des Konings is geworden.

Het komt mij niet ongepast voor, u te herinneren aan de wet van 29 Sept. 1814, n°. 49 (*Staatsblad* n°. 47), waarbij *het doel* van de orde van den *Nederlandschen Leeuw* is ingesteld. Daarin wordt, o. a., gelezen het volgende:

«Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het «uitdeelen van vereerende onderscheidingsteekenen aan hen, «*die door beproefde vaderlandsliefde, bijzonderen ijver* «*en trouw in het volbrengen hunner burgerpligten of bui-* «*tengewone bekwaamheden in wetenschap en kunsten*, zich «eene billijke aanspraak op *de algemeene achting*, en Onze «erkentenis verworven hebben, eenen heilzamen invloed «oefenen kan op de aankweeking van *deugd* en *kennis;*

«Zoo is het, enz.

«Art. 1. Er wordt ingesteld eene orde, strekkende ter «vereerende onderscheiding van alle Nederlanders, die be- «wijzen geven *van beproefde vaderlandsliefde, bijzonderen* «*ijver en trouw in het volbrengen hunner burgerpligten* «*of buitengewone bekwaamheden in wetenschap en kunsten.*»

Wat is nu door den heer de Kock verrigt, dat een *verantwoordelijk Minister* heeft kunnen verklaren, dat hij behoort tot de cathegorie van die mannen, die bewijzen hebben gegeven van *beproefde vaderlandsliefde*, van bijzonderen ijver en trouw in het volbrengen hunner *burgerpligten*, van *buitengewone bekwaamheden in wetenschappen en kunsten?*

Uw bestendige lezer,
X. P.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 3 November 1854.

	Pct.			Pct.	
Nederland.			**Rusland.**		
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$58\frac{3}{4}$ $\frac{7}{8}$ $\frac{13}{16}$			
Dito Certificat.	3	$70\frac{3}{16}$ $\frac{5}{16}$ $\frac{1}{4}$	*Hope* 1798/1816	5	$98\frac{5}{8}$
Dito Dito.	4	$88\frac{1}{4}$ $\frac{3}{8}$	Dito 1828/1829	5	$98\frac{1}{2}$
O. I. Leening	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope*	4	$73\frac{1}{4}$ $\frac{3}{8}$
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	$72\frac{1}{4}$
Certificaten	$2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$	$48\frac{3}{8}$	Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	
Obligatien	3				
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	$17\frac{7}{8}$ $\frac{15}{16}$ $\frac{7}{8}$	Obligatiën	4	
Dito Buitenl.	3	$37\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$			
D° Binnenl. e/m.	3	$32\frac{1}{16}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$	**Oostenrijk.**		
Bew. Sp. Com.		$5\frac{7}{16}$ $\frac{1}{2}$	Metaliek	5	$65\frac{1}{16}$ $\frac{1}{4}$
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	$75\frac{1}{8}$
Portugal.			Dito 1854.	5	$75\frac{1}{8}$
Londen nieuwe.	5	36	Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{7}{8}$ $\frac{15}{16}$
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{7}{8}$ $\frac{15}{16}$

Polen Loten fl 500. *f* $139\frac{1}{4}$; Mexic., te Lond. 3 pct. $21\frac{1}{4}$; dito Onb. $21\frac{1}{4}$; Vez. Uitg. 1 pct. $10\frac{1}{4}$.

Met uitzondering van Holl. en Oostenrijksche fondsen welke bij tamelijk veel affaire iets beter te plaatsen waren, was de markt overigens algemeen onbeduidend flaauw.

FRANKFORT, Donderdag 2 November. Spanje binnenl 3 pct. $31\frac{1}{2}$; dito 1 pct. $17\frac{1}{16}$.

LONDEN, Donderdag 2 November. Consols op t. $94\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; N. Mexic. 3 pct. $22\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 71; Ecuador $3\frac{5}{8}$; Gren. Uitg. $5\frac{3}{4}$; Sardinie 5 pct. 88; Spanje buitenl. 3 pct. 38; dito 1 pct. $18\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; dito Certific. $5\frac{1}{4}$; dito Passiven $4\frac{3}{4}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. $85\frac{1}{2}$; dito 5 pct. $95\frac{1}{2}$; Holl. $2\frac{1}{2}$ pct. $60\frac{1}{4}$; dito 4 pct. $90\frac{1}{4}$; Turksche leening $1\frac{3}{4}$, 2.

PARIJS, Donderdag 2 November. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. 98.00; dito 3 pct. 75.15; Sp. binn. 3 pct. $32\frac{7}{8}$; dito 1 pct. $17\frac{7}{8}$; O. Metall. 5 pct. $83\frac{3}{4}$.

WEENEN, Donderdag 2 November. N. Metall. $83\frac{1}{2}$; N. Leen. $96\frac{3}{4}$; Nat. Leen. 88; Bankactien 1218; Lomb. 93; Zilver 24; Wissel op Londen 11.48; dito op Parijs 142.

MADRID, Maandag 30 October. Sp. 3 pct. 34; dito N. 1 pct. $17\frac{1}{8}$.

224ste Nederlandsche Staats-Loterij.
17e LIJST. 5e KLASSE.
Uitgekomen hooge prijzen:
N° 12774 *f* 70 en de premie van *f* 5000.

Advertentien.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Graven[...]